

**Відновлення
втраченого судового
провадження**

Поняття втраченого судового провадження та підстави його відновлення

Під **судовим провадженням** розуміється сукупність процесуальних та інших документів, що утворюють матеріали справи (рішення, ухвали про закриття провадження по справі, залишення заяви без розгляду, журнал судового засідання, висновок експерта, документи, що були подані як докази по справі тощо).

Якщо виникає необхідність для учасників судового розгляду отримати важливу для себе інформацію, то заінтересована особа звертається з відповідною заявою до суду. Але в силу різних причин як об'єктивного характеру, так і суб'єктивного характеру судове провадження може бути втрачене і отримання необхідного документу стає неможливим.

розділ IX (ст. ст. 402-409 ЦПК).

Відновлення втраченого судового провадження є самостійним інститутом цивільного процесуального права, різновидом цивільного провадження і має цілу низку особливостей, завдяки яким він відрізняється від інших видів провадження цивільних справ в загальних судах загальної юрисдикції.

N.B.!

За цією категорією справ захищаються у суді процесуальні права осіб, пов'язані із втратою судового провадження.

- **Безпосереднім об'єктом** відновлення є конкретний перелік відсутніх повністю або частково матеріалів втраченої цивільної справи.
- **Предметом** відновлення є зміст окремих процесуальних документів чи їх частин, що містились у втраченій цивільній справі.

Винятком із загального правила є положення, що виключає з об'єктів відновлення втраченого судового провадження цивільні справи, матеріали та документи з яких стали відсутніми до закінчення судового розгляду (ч. 3 ст. 406 ЦПК).

Підставами для відновлення судового провадження у цивільній справі є:

- повна або часткова втрата судового провадження у цивільній справі, яке закінчилося ухваленням рішення;
- повна або часткова втрата судового провадження у цивільній справі, провадження у якій закрито.

Під втратою судового провадження слід розуміти втрату заведеної судом цивільної справи, якій присвоєно певний порядковий номер та заведено статистичну картку та у якій має місце відображення усього ходу цивільного процесу, усі процесуальні акти, які супроводжували такий процес, включаючи ухвалені рішення чи ухвалу суду. Втрата провадження можлива за різних обставин, а саме: знищення справи, викрадення справи, повінь, пожежа тощо.

Відновлення втраченого судового провадження може мати місце у двох випадках:

- 1) щодо усього судового провадження чи його частини;
- 2) якщо справа закінчена ухваленням судового рішення або у ній закрито провадження.

Із заявою про втрачене судове провадження у цивільній справі можуть звернутися особи, які брали участь у справі, або їх правонаступники, оскільки втрата провадження впливатиме на реалізацію їхніх прав щодо отримання копії рішення та його реалізації.

Відновлення втраченого судового провадження може здійснюватися за ініціативою суду, коли це потрібно для вирішення іншої справи, надіслання справи до суду вищої Інстанції тощо, оскільки на суд покладено обов'язок щодо належного зберігання судових справ.

Відкриття провадження, розгляд справи та рішення суду у справі про відновлення втраченого судового провадження

Передумовою відкриття провадження у справі з відновлення втраченого судового провадження є подання письмової заяви відповідного змісту.

У заяві про відновлення втраченого судового провадження повинно бути зазначено:

- про відновлення якого саме провадження просить заявник;
- чи було у справі ухвалено рішення по суті справи або постановлена ухвала про закриття провадження;
- якою саме особою з числа осіб, які брали участь у справі, був заявник ,хто конкретної в якості кого брав участь у справі, місце проживання чи місце знаходження цих осіб;
- що відомо заявнику про обставини втрати провадження, про місцезнаходження копій документів провадження або відомостей щодо них;
- поновлення яких саме документів заявник вважає необхідним;
- для якої мети необхідне їх поновлення

- ✓ Згідно зі ст. 406ЦПК України, якщо у заяві не зазначено мету відновлення провадження або відомості, необхідні для його відновлення, суд постановляє ухвалу про залишення заяви без руху, якою встановлює заявникові строк "необхідний для усунення цих недоліків, а в разі невиконання цих вимог-ухвалою визнає заяву неподаною і повертає заявнику.
- ✓ Якщо ж мета звернення до суду, зазначена заявником, не пов'язана із захистом його прав та інтересів, суд своєю ухвалою відмовляє у відкритті провадження або залишає заяву без розгляду у випадку, коли провадження було відкрито.
- ✓ Суд відмовляє також у відкритті провадження, якщо воно не було закінчене ухваленням рішення або постановленням ухвали про закриття провадження у справі, оскільки ця обставина не виключає можливості пред'явлення нового позову (заяви) і це має бути зазначено в ухвалі суду про відкриття провадження у новій справі.

Вважаємо, що в даному випадку можуть бути допитані як свідки особи:

- які були присутні при виконанні рішення;
- інші особи, які здійснювали реєстрацію справи;
- особи, що передавали справу в архів тощо

Особливістю цього інституту цивільного процесуального права є чітка регламентація законом переліку осіб, які можуть бути допитані судом як свідки. Так, відповідно до ч. 2 ст. 407 ЦПК суд може допитати як свідків осіб, які були присутніми під час вчинення процесуальних дій, осіб (їх представників), які брали участь у справі, а в необхідних випадках - осіб, які входили до складу суду, що розглядав справу, з якої втрачено провадження, а також осіб, які виконували судові рішення.

Щодо змісту рішення суду про відновлення втраченого судового провадження, то у ньому повинно зазначатися:

- на підставі яких конкретно даних, поданих до суду і досліджених у судовому засіданні з участю всіх учасників цивільного процесу з втраченого провадження, суд вважає встановленим зміст відновленого судового рішення;
- висновки суду про доведеність того, які докази досліджувалися судом і які процесуальні дії вчинялися з утраченого провадження.